

gravi incommodo militari astu obviam itum est : duobus fidis, & industriis viris, ut cum equis vino onustis in Gallica castra progredierentur, præcipitur; tribus aureorum millibus vasfro consilio in vas vinarium immixtis. Leva ea de re per litteras occultis notis exaratas edoctus, extemplo ab ea parte, qua significatum fuerat, exire ad leve certamen incundum milites jubet. Tumultu in castris orto, statim undique ad arma conclamatur; misceri pugna incipit; alter ex iis, cui deferendæ pecuniæ munus injunctum fuerat, e medio elapsus, fracto vase, arrepta pecunia, urbem ingressus ad Antonium Levam sistitur; quæ res adeo Germanos permovit, ut compressa seditione, se solertiores in tuenda urbe, quam in pecunia petenda insolentiores ostenderint.

Non minor in equitatu ex hybernis deducendo, ob pecuniæ inopiam difficultas aderat, cui Hieronymi Moroni opera valde fuit opportuna. Is enim Cremona in mensem equitatu suffecturam argenti vim attulit, quantaque ad tormentorum apparatus, & cetera belli instrumenta usui esse posset. Pedites, quia facultas persolvendi stipendii non erat, Davalus pollicitationibus, adhortationibus, prece flexit; atque Laude exercitu coacto, in quo septingentos cataphractos, totidem leviores equites, pedites Italos mille, Hispanos, ac Germanos ad sena & dena millia censerî ferebatur, viii. kal. februarii motis castris, Melenianum, quod Mediolano passuum decem millibus abest, Cæsareani proficiscuntur, tanquam Mediolano exercitum admoveere statuerent; eo consilio, ut, si periclitanti urbi Rex subvenire vellet, a Ticino exercitum abduceret, vel metu perterriti hostes urbem ultro defererent. Verum consiliis eventus dispar fuit. Lambrum amnem Cæsareani trajiciunt, oppidumque Sancti Angeli medio ferme inter Laudem, & Ticinum itinere aggrediuntur, ne hostes commeatus, qui a Laude ad exercitum convehendi erant, opportunitate loci impedirent, aut interciperent. Quod Rex veritus, ut Italîs peditibus octingentis, equitibus ducentis, qui Pyrrhi Gonzagæ auspiciis oppido se tenebant, prospiceret, simulque an satis munitum, hostiumque ad impetum excipiendum validum esset, intelligeret, Jacobum Cabaneum Magistrum equitum, & Federicum Gonzagam Pyr-